

**UCHWAŁA NR //24
RADY GMINY BUCZKOWICE**

z dnia 31 stycznia 2024 r.

w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Buczkowice

Na podstawie art. 226, art. 227, art. 228, art. 230 ust. 6, art. 231 ust. 1 i art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. W uchwale Nr XLVIII/330/22 Rady Gminy Buczkowice z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Buczkowice wprowadza się następujące zmiany:

- 1) załącznik nr 1 otrzymuje brzmienie jak w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały,
- 2) załącznik nr 3 otrzymuje brzmienie jak w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Buczkowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Jerzy Foltyniak

UZASADNIENIE

Zmiana Wieloletniej Prognozy Finansowej jest wynikiem zmiany planu finansowego zaproponowaną zmianą budżetu gminy Buczkowice na rok 2024.

Magdalena Mendrok, Skarbnik Gminy

Lp.	Wyszczególnienie	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
4.5	Inne przychody niezwiązane z zaciągnięciem długu, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.5.1	na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5	Rozchody budżetu	800 240,00	822 760,00	983 552,00	1 110 852,00	1 110 852,00	1 110 852,00	1 030 852,00	991 352,00	716 270,53	696 871,00	559 500,00
5.1	Splaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych, w tym:	800 240,00	822 760,00	983 552,00	1 110 852,00	1 110 852,00	1 110 852,00	1 030 852,00	991 352,00	716 270,53	696 871,00	559 500,00
5.1.1	łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.1	kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.2	kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.3	kwota wyłączeń z tytułu wcześniejszej spłaty zobowiązań, określonych w art. 243 ust. 3b ustawy, z tego:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.3.1	środkami nowego zobowiązania	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.3.2	wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.3.3	innymi środkami	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.4	kwota przypadających na dany rok kwot pozostałych ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.2	Inne rozchody, niezwiązane ze spłatą długu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Kwota długu, w tym:	9 133 713,53	8 310 953,53	7 327 401,53	6 216 549,53	5 105 697,53	3 994 845,53	2 963 993,53	1 972 641,53	1 256 371,00	559 500,00	0,00
6.1	kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7	Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy											
7.1	Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi	-2 910 055,00	2 222 672,00	3 299 249,00	4 221 964,00	4 533 636,00	4 734 926,00	4 877 551,00	4 973 853,00	4 999 073,00	5 016 035,00	5 026 356,00
7.2	Różnica między dochodami bieżącymi, skorygowanymi o środki, a wydatkami bieżącymi	3 221 895,00	2 222 672,00	3 299 249,00	4 221 964,00	4 533 636,00	4 734 926,00	4 877 551,00	4 973 853,00	4 999 073,00	5 016 035,00	5 026 356,00
8	Wskaźnik spłaty zobowiązań											
8.1	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok)	2,25%	2,09%	2,13%	2,19%	2,07%	1,96%	1,73%	1,58%	1,11%	1,02%	0,78%
8.2	Relacja określona po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, ustalona dla danego roku (wskaźnik jednoroczny)	-4,53%	4,49%	5,99%	7,26%	7,49%	7,55%	7,53%	7,44%	7,27%	7,09%	6,92%
8.3	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3. kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat)	12,94%	9,80%	8,09%	6,56%	5,56%	4,31%	3,83%	5,11%	6,82%	7,22%	7,38%
8.3.1	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat)	14,07%	10,93%	9,23%	7,70%	6,69%	5,44%	4,97%	5,11%	6,82%	7,22%	7,38%

Objaśnienia przyjętych wartości – kwot prognozowanych w budżetach na lata 2024-2034.

Wprowadzone zmiany w dochodach i wydatkach z miesiąca stycznia 2024 r. na podstawie Zarządzeń Wójta Gminy zmieniają załącznik nr 1. Uzupełnia się w uchwale w sprawie zmiany WPF dochody i wydatki z tytułu otrzymanych środków z Funduszu Pomocy, przeznaczonych na wydatki na realizację zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Obowiązek sporządzenia Wieloletniej Prognozy Finansowej jest jedną z zasadniczych zmian wprowadzonych ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 roku odnoszących się do zagadnień gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Regulacja ta stwarza możliwość kompleksowej analizy sytuacji finansowej jednostki oraz możliwość oceny podejmowanych przedsięwzięć z perspektywy ich znaczenia dla samorządu. W zamyśle prawodawcy wieloletnia prognoza finansowa jednostki samorządu terytorialnego ma być instrumentem nowoczesnego zarządzania finansami publicznymi.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Buczkowice zastosowano wzory załączników (załącznik nr 1 oraz załącznik nr 2 do uchwały) zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 roku w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (t.j. Dz. U. 2021 poz. 83).

Podstawą opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Buczkowice jest uchwała budżetowa na 2024 rok, wartości planowane na koniec III kwartału 2023 roku, planowane wykonanie za 2023 r., dane sprawozdawcze z wykonania budżetu Gminy Buczkowice za lata 2022 i 2021 oraz Wytyczne Ministra Finansów dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych, będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw (aktualizacja – 3 października 2023 r.). W kolumnie pomocniczej dotyczącej przewidywanego wykonania w 2023 roku wprowadzono wartości, wyliczonego przewidywanego rzeczywistego wykonania budżetu w 2023 r.

Art. 227 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz. U. 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) zakłada, iż wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych. Z ust. 2 powołanego artykułu wynika, iż prognozę kwoty długu, stanowiącą integralną część wieloletniej prognozy finansowej, sporządza się na okres, na który zaciągnięto lub planuje się zaciągnąć zobowiązanie.

Na dzień podjęcia uchwały, spłatę zobowiązań przewiduje się do roku 2034. Kwoty wydatków wynikające z limitów wydatków na przedsięwzięcia nie wykraczają poza okres prognozy kwoty długu. W związku z powyższym, Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Buczkowice została przygotowana na lata 2024-2034.

Założenia makroekonomiczne

Przy opracowaniu prognozy pozycji budżetowych Gminy Buczkowice wykorzystano trzy podstawowe mierniki koniunktury gospodarczej – dynamikę realnej PKB, dynamikę średniorocznej inflacji (CPI) oraz dynamikę realnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej. Na ich podstawie oszacowano wartości dochodów i wydatków Gminy Buczkowice, co dzięki konstrukcji i zaawansowanym metodom dokonywania obliczeń, pozwoli realizować w przyszłości właściwą politykę finansową jednostki.

Zgodnie z zaleceniami Ministra Finansów, prognozę wskazanych pozycji oparto o Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Ostatnia dostępna aktualizacja ww. wytycznych miała miejsce 3 października 2023 r., a dane wynikające z powołanego dokumentu prezentuje tabela poniżej.

Tabela 1. Dane makroekonomiczne przyjęte do wyliczeń prognozy

Rok	Dynamika realna PKB	Dynamika średnioroczna inflacji (CPI)	Dynamika realnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej
2025	3,40%	4,10%	2,80%
2026	3,10%	3,10%	2,80%

Rok	Dynamika realna PKB	Dynamika średnioroczna inflacji (CPI)	Dynamika realnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej
2027	3,00%	2,50%	2,50%
2028	2,80%	2,50%	2,60%
2029	2,60%	2,50%	2,60%
2030	2,50%	2,50%	2,60%
2031	2,40%	2,50%	2,50%
2032	2,30%	2,50%	2,50%
2033	2,30%	2,50%	2,50%
2034	2,30%	2,50%	2,50%

Źródło: Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Aktualizacja – 3 października 2023 r. (www.mf.gov.pl), Warszawa 2023.

Prognozę oparto o następujące założenia:

- dla roku 2024 przyjęto wartości wynikające z uchwały budżetowej;
- dla lat 2025-2034 prognozę wykonano poprzez indeksację o wskaźniki: dynamiki średniorocznej inflacji (CPI), dynamiki realnej PKB oraz dynamiki realnej wynagrodzeń brutto w gospodarce narodowej.

Podzielenie prognozy w powyższy sposób pozwala na realną ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych Gminy Buczkowice.

Zgodnie z przyjętym założeniem, dochody i wydatki bieżące w roku 2024 uwzględnione w WPF wynikają z wartości zawartych w uchwale budżetowej na 2024 rok. Od 2025 roku dochody i wydatki bieżące ustalono za pomocą wskaźników inflacji, wskaźnika dynamiki PKB oraz wskaźnika dynamiki realnej wynagrodzeń brutto. W tym celu, posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii budżetowej wskaźnik. Waga zmiennej makroekonomicznej oznacza w jakim stopniu dochody lub wydatki zależą od poziomu wskaźnika z danego roku. Indeksowana zostaje wartość na rok przyszły.

Sposób indeksacji za pomocą wag przedstawia poniższy wzór:

$$Y_1 = (Y_0) \cdot (1 + P + I + W + S)$$

gdzie:

Y_1 – wartość prognozowana danej kategorii dochodów bądź wydatków budżetowych;

Y_0 – wartość danej kategorii dochodów bądź wydatków budżetowych w roku poprzedzającym;

$P = w_i^{PKB} \cdot PKB_i$ – waga wskaźnika PKB przemnożona przez wskaźnik PKB w danym roku;

$I = w_i^{CPI} \cdot CPI_i$ – waga wskaźnika inflacji przemnożona przez wskaźnik inflacji w danym roku;

$W = w_i^{WYN} \cdot WYN_i$ – waga wskaźnika dynamiki realnej wynagrodzeń przemnożona przez wskaźnik dynamiki realnej wynagrodzeń w danym roku;

S – współczynnik stałego wzrostu.

1. Dochody

Prognozy dochodów Gminy Buczkowice dokonano w podziałach merytorycznych, a następnie sklasyfikowano w podziały wymagane ustawowo. Podział merytoryczny został sporządzony za pomocą paragrafów klasyfikacji budżetowej i objął dochody bieżące i majątkowe.

Dochody bieżące prognozowano w podziale na:

- dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych;
- dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych;
- subwencję ogólną;
- dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące;

5. pozostałe dochody (m. in.: podatki i opłaty lokalne, grzywny i kary pieniężne, wpływy z usług, odsetki od środków na rachunkach bankowych), w tym: z podatku od nieruchomości.

Dochody majątkowe prognozowano w podziale na:

1. dochody ze sprzedaży majątku;
2. dotacje i środki przeznaczone na inwestycje.

1.1. Dochody bieżące

Uwzględniając dotychczasowe kształtowanie się dochodów budżetu Gminy Buczkowice oraz przewidywania na następne lata, w poszczególnych kategoriach dochodów bieżących posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii budżetowej wskaźnik, za pomocą następujących wag:

Tabela 2. Wagi dla danych makroekonomicznych przyjęte do wyliczeń prognozy dochodów bieżących

Wyszczególnienie	Lata	Dynamika realna PKB	Dynamika średnioroczna inflacji (CPI)
dochody z udziału w PIT	2025	0,00%	100,00%
	2026-2027	0,00%	100,00%
	2028-2034	100,00%	0,00%
dochody z udziału w CIT	2025	0,00%	100,00%
	2026-2027	0,00%	100,00%
	2028-2034	100,00%	0,00%
subwencja ogólna	2025	0,00%	100,00%
	2026-2027	0,00%	100,00%
	2028-2034	100,00%	0,00%
dotacje bieżące	2025	0,00%	100,00%
	2026-2027	0,00%	100,00%
	2028-2034	100,00%	0,00%
pozostałe, w tym:	2025	0,00%	0,00%
	2026-2027	0,00%	100,00%
	2028-2034	100,00%	0,00%
z podatku od nieruchomości	2025	0,00%	0,00%
	2026-2027	0,00%	100,00%
	2028-2034	100,00%	0,00%

Źródło: Opracowanie własne.

Podatek od nieruchomości

Stosownie do przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, wysokość stawek podatku od nieruchomości nie może przekroczyć górnych granic stawek kwotowych ogłoszonych przez Ministra Finansów. W roku budżetowym wpływy z tytułu podatku od nieruchomości zaplanowano w oparciu o planowane na 2024 r. stawki podatku od nieruchomości oraz zasób nieruchomości Gminy Buczkowice, który stanowi przedmiot opodatkowania. Wysokość wpływów z podatku od nieruchomości na 2024 r. ustalono więc na poziomie 7 797 759,00 zł, co stanowi 110,00% dochodów z tego tytułu planowanych do uzyskania na koniec 2023 r. Ze względu na uchwalone niskie stawki podatków na rok 2024 r. w stosunku do górnych granic stawek kwotowych ogłoszonych przez Ministra Finansów planuje się o 10% podnieść wysokość wpływów z podatku od nieruchomości na 2025 r., do poziomu 8 577 535,00 zł.

W latach następnych zakłada się wzrostowy trend wpływów z tego podatku i zwiększanie dochodów będących konsekwencją planowanego wzrostu stawek podatkowych oraz corocznego przyrostu przedmiotów opodatkowania związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynków mieszkalnych.

Udział w podatkach centralnych

Jako że ta grupa dochodów pozostaje w bardzo silnym związku z sytuacją makroekonomiczną kraju, przy szacowaniu dochodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz od osób prawnych (CIT) w okresie prognozy wzięto pod uwagę prognozowane wskaźniki makroekonomiczne, zgodnie z wagami przedstawionymi w tabeli powyżej.

Subwencje i dotacje na zadania bieżące

Planowaną kwotę subwencji ogólnej oraz dotacji celowych z budżetu państwa (innych niż środki na dofinansowanie realizacji projektów europejskich) na 2024 rok przyjęto w oparciu o informacje przekazane przez Ministra Finansów. Na podstawie art. 8 ustawy z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z dnia 2021 r. poz. 1927) dla Gminy Buczkowice została przyznana kwota 2.076.854,00 zł z tytułu uzupełnienia subwencji ogólnej w 2021 r. w 2022 r. Gmina otrzymała dodatkowe udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych w wysokości 2.888.418,57 zł., w 2023 r. Gmina otrzymała środki na uzupełnienie subwencji ogólnej w wysokości 3.496.033,00 zł. Od 2024 r. zgodnie z w/w ustawą j.s.t. otrzymają dodatkowe środki na uzupełnienie subwencji, które będą miały wpływ na obniżenie deficytu operacyjnego powstałego w 2024 r. W kolejnych latach prognozy założono wzrost kwoty otrzymywanych dotychczas cyklicznych subwencji i dotacji celowych z budżetu państwa w oparciu o prognozowane wskaźniki makroekonomiczne, zgodnie z wagami przedstawionymi w tabeli powyżej.

1.2. Dochody majątkowe

Waloryzacji o wskaźniki makroekonomiczne nie poddano dochodów o charakterze majątkowym. Dochody majątkowe, w tym przede wszystkim dochody ze sprzedaży majątku pozbawione są regularności, a ich poziom uzależniony jest od czynników niezależnych, jak np. koniunktura na rynku nieruchomości.

W roku budżetowym nie zaplanowano dochodów ze sprzedaży mienia.

W 2024 roku zaplanowano dotacje oraz środki przeznaczone na inwestycje w wysokości 17 326 370,00 zł, które wiążą się z uzyskaniem bezzwrotnego dofinansowania na realizację zadań przedstawionych m.in. w załączniku nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej. Dotacje obejmują środki na realizację niżej wymienionych zadań:

1. Budowa sieci wodociągowej na terenie Gminy Buczkowice.
2. Budowa sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie Gminy Buczkowice.
3. Projekt budowy chodnika wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 942 w Buczkowicach.
4. Budowa drogi gminnej ul. Południowej w Godziszce.
5. Cyberbezpieczny Samorząd Gminy Buczkowice.
6. Budowa Sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Kalnej.
7. Odnawialne źródła energii w Gminie Buczkowice.

Dotacje oraz środki na inwestycje zaplanowano również w latach 2025, 2026, 2027 w łącznej kwocie 15 296 776,00 zł.

2. Wydatki

Prognozy wydatków Gminy Buczkowice dokonano w podziale na kategorie wydatków bieżących i wydatków majątkowych.

2.1. Wydatki bieżące

Poziom prognozowanych wydatków bieżących zdeterminowany jest zakresem realizowanych zadań oraz możliwościami finansowymi. Priorytetem w zakresie planowania wydatków było zapewnienie odpowiednich środków na utrzymanie dotychczasowego zakresu i poziomu usług świadczonych na rzecz mieszkańców. Wydatki bieżące prognozowano w podziale na:

1. wynagrodzenia i składki od nich naliczane;
2. wydatki związane z obsługą zadłużenia, w tym odsetki i dyskonto;
3. pozostałe wydatki bieżące.

Uwzględniając dotychczasowe kształtowanie się wydatków budżetu Gminy Buczkowice oraz przewidywania na następne lata, w poszczególnych kategoriach wydatków bieżących posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii budżetowej wskaźnik makroekonomiczny. Szczegóły przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 3. Wagi dla danych makroekonomicznych przyjęte do wyliczeń prognozy wydatków bieżących

Wyszczególnienie	Lata	Dynamika realna PKB	Dynamika średnioroczna inflacji (CPI)	Dynamika realnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej
wynagrodzenia i pochodne	2025-2027	0,00%	0,00%	50,00%
	2028-2034	25,00%	25,00%	50,00%
inne	2025-2027	0,00%	50,00%	0,00%
	2028-2034	0,00%	100,00%	0,00%

Źródło: Opracowanie własne.

Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń

Zgodnie z założeniami przyjętymi przy prognozie dochodów, dla wydatków bieżących w roku 2024 przyjęto wartości wynikające z uchwały budżetowej. W 2024 r. w budżecie Gminy Buczkowice wydatki na wynagrodzenia pochodne od wynagrodzeń zabezpieczono w wysokości 31 348 821,34 zł, co stanowi zmianę w stosunku do przewidywanego wykonania na koniec 2023 r. o kwotę 2 455 419,34 zł. W latach 2025-2034 dokonano indeksacji wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń w oparciu o wagi wskaźników makroekonomicznych, zgodnie z wartościami przedstawionymi w tabeli powyżej.

Poręczenia i gwarancje

W okresie prognozy Gmina Buczkowice nie planuje wydatków z tytułu poręczeń i gwarancji.

Odsetki i dyskonto

Wydatki na obsługę długu skalkulowano w oparciu o obowiązujące stawki WIBOR jak również warunki wynikające z zawartych umów (w przypadku zobowiązań historycznych). Zgodnie z projekcją inflacji opublikowaną przez Narodowy Bank Polski, osiągnęła ona szczyt w pierwszym kwartale 2023 roku. Od tego momentu prognozowany jest spadek inflacji, która z końcem 2024 powinna kształtować się na poziomie między 5% a 7%. Do kalkulacji kosztów obsługi długu przyjęto zgodnie z powyższym, że skorelowany z inflacją poziom stóp procentowych w okresie prognozy będzie relatywnie powoli spadać, natomiast dynamika spadku poziomu stóp procentowych będzie wolniejsza od dynamiki spadku poziomu inflacji i do ustabilizowania poziomu stóp procentowych dojdzie w 2029 roku. W związku z powyższym oraz z tym, że gmina posiada tylko pożyczki zaciągnięte w NFOŚiGW oraz WFOŚiGW odsetki skalkulowano w oparciu o prognozę własną WIBOR oraz zgodnie z umowami stopę redyskonta weksli.

Dodatkowo, w prognozie WPF uwzględniono również koszty obsługi zobowiązania planowanego do zaciągnięcia.

Pozostałe wydatki bieżące

W 2025 r. założono spadek pozostałych wydatków bieżących. Władze Gminy Buczkowice przewidują znaczące oszczędności w budżecie na 2025 r. ponieważ ze względu na realizowane inwestycje drogowe z Polskiego Ładu tylko w roku 2024 zaplanowano wydatki bieżące wyższe o 2.000.000,00 zł na wypłatę odszkodowań za grunty oraz 400.000,00 zł na komunalizację dróg gminnych. Dodatkowo Władze zamierzają szukać oszczędności w zakresie oświaty. W 2024 r. zaplanowano bardzo wysokie rezerwy celowe na wynagrodzenia i świadczenia na rzecz nauczycieli związane z przewidywanymi podwyżkami oraz rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe oraz inne świadczenia dla pracowników, z którymi rozwiązany zostanie stosunek pracy. Planowane rezerwy w 2024 r. w wysokości 2.649.000,00 zł mają bardzo duży wpływ na relację zrównoważenia wydatków bieżących przy czym Władze Gminy liczą, że część z tych środków zostanie pokryta zwiększoną subwencją oświatową i w całości kwota rezerw nie zostanie uruchomiona. Planuje się również zmniejszenie dotacji i wydatków pozostających poza podstawowymi obowiązkami samorządu oraz innych obszarów, które zostaną określone na podstawie wnikliwej analizy struktury wydatków w trakcie roku budżetowego, których efekty finansowe będą widoczne w kolejnym roku.

Dalsze wartości dotyczące pozostałych wydatków bieżących od roku 2026 prognozowane były w oparciu o pomniejszone wartości z 2025 r. z wykorzystaniem wskaźnika inflacji.

2.2. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe obejmują przede wszystkim przedsięwzięcia inwestycyjne, które ujęto w załączniku nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Buczkowice na lata 2024-2034.

3. Wynik budżetu

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków.

W budżecie na 2024 r. zaplanowano ujemną różnicę pomiędzy dochodami i wydatkami budżetowymi. Wynik budżetu planuje się na poziomie -9 078 710,00 zł, a jego pokrycie planuje się z:

1. kredytów i pożyczek – 3 747 000,00 zł;
2. nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych – 525 648,00 zł;
3. wolnych środków – 4 806 062,00 zł;

Fakt prognozowania w oparciu o dane makroekonomiczne o niewielkiej zmienności powoduje zrównoważony i stabilny wzrost dochodów oraz wydatków bieżących, któremu można przypisać cechy statystyczne.

Tabela 4. Wynik budżetu Gminy Buczkowice

Rok	Dochody [zł]	Wydatki [zł]	Wynik budżetu [zł]
2024	77 510 839,23	86 589 549,23	-9 078 710,00
2025	72 992 009,00	72 169 249,00	822 760,00
2026	71 053 397,00	70 069 845,00	983 552,00
2027	68 231 050,00	67 120 198,00	1 110 852,00
2028	69 267 720,00	68 156 868,00	1 110 852,00
2029	71 068 681,00	69 957 829,00	1 110 852,00
2030	72 845 398,00	71 814 546,00	1 030 852,00
2031	74 593 688,00	73 602 336,00	991 352,00
2032	76 309 342,00	75 593 071,47	716 270,53
2033	78 064 457,00	77 367 586,00	696 871,00
2034	79 859 940,00	79 300 440,00	559 500,00

Źródło: Opracowanie własne.

4. Przychody

W okresie objętym prognozą zaplanowano przychody budżetowe.

W roku budżetowym przychody zaplanowano na poziomie 9 878 950,00 zł. Przychody Gminy Buczkowice w 2024 r. obejmują:

1. kredyty i pożyczki – 3 747 000,00 zł;
2. nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych – 525 648,00 zł; Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych wynikające z bilansu Gminy Buczkowice za rok 2022 to kwota 8.548.637,32 złotych, a zaangażowana w przychodach budżetu gminy na dzień 15.11.2023 roku to kwota 8.022.244,35 złotych.
3. wolne środki – 5 606 302,00 zł; Wolne środki z lat ubiegłych wynikające z bilansu Gminy Buczkowice za rok 2022 to kwota 5.606.302,53 złotych niezaangażowana w przychodach budżetu gminy na dzień 15.11.2023 roku.

Zgodnie z wyliczonym przewidywanym wykonaniem za rok 2023 wyliczona nadwyżka budżetowa na dzień 31.12.2023 r. wyeliminuje potrzebę zaciągnięcia kredytu w 2024 r.

W kolumnie "2023 Wykonanie" dokonano korekty planowanych przychodów Gminy. W planie budżetu Gminy na 2023 r. (aktualnym na 30 września 2023 r.) planuje się przychody zwrotne w wysokości 1 324 539,00 zł. Do końca roku budżetowego 2023 zobowiązanie zostanie wykonane w kwocie 1 234 539,00 zł, dlatego dokonano stosownej korekty pozostałego planu przychodów (zmniejszenie przychodów o ww. kwotę) oraz ujętych w prognozie WPF rozchodów wynikających z planowanej spłaty ww. zobowiązania. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach przygotowuje aneks do umowy pożyczki dotyczący wypłaty raty pożyczki w wysokości 90.000,00 zł w roku 2024 zamiast w 2023.

5. Rozchody

W roku budżetowym oraz w okresie prognozy planuje się rozchody budżetowe. Rozchody Gminy Buczkowice obejmują spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek.

W zakresie zawartych umów, rozchody Gminy Buczkowice zaplanowano zgodnie z harmonogramami. W tabeli poniżej spłatę ww. zobowiązań przedstawiono w kolumnie „Zobowiązanie historyczne”.

Spłatę zobowiązania planowanego do zaciągnięcia ujęto w latach 2025-2034. W tabeli poniżej spłatę ww. zobowiązań przedstawiono w kolumnie „Zobowiązanie planowane”.

Tabela 5. Spłata zaciągniętych i planowanych zobowiązań Gminy Buczkowice

Rok	Zobowiązanie historyczne [zł]	Zobowiązanie planowane [zł]	Zobowiązania razem [zł]
2024	800 240,00	0,00	800 240,00
2025	812 760,00	10 000,00	822 760,00
2026	783 552,00	200 000,00	983 552,00
2027	710 852,00	400 000,00	1 110 852,00
2028	710 852,00	400 000,00	1 110 852,00
2029	710 852,00	400 000,00	1 110 852,00
2030	630 852,00	400 000,00	1 030 852,00
2031	591 352,00	400 000,00	991 352,00
2032	216 270,53	500 000,00	716 270,53
2033	196 871,00	500 000,00	696 871,00
2034	22 500,00	537 000,00	559 500,00

Źródło: Opracowanie własne.

6. Kwota długu

Na dzień 31.12.2023 r. kwota zadłużenia, wykazana w pozycji 6. Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Buczkowice na lata 2024-2034, w kolumnie pomocniczej WPF „2023 przewidywane wykonanie” wynosi 6 186 953,53 zł. Na koniec 2024 roku kwotę długu planuje się na poziomie 9 133 713,53 zł.

W stosunku do dochodów ogółem pomniejszonych o dotacje i środki o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego, planowana kwota długu na koniec 2024 roku wyniesie 16,44%.

Tabela 6. Informacja o wysokości kwoty długu w latach 2024-2025

Rok	Planowana kwota długu na koniec roku [zł]	Podstawa wskaźnika* [zł]	Relacja
2024	9 133 713,53	55 562 421,00	16,44%
2025	8 310 953,53	58 216 891,00	14,28%

*dochody pomniejszone o dotacje i środki o podobnym charakterze oraz powiększone o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego

Źródło: Opracowanie własne.

7. Relacja z art. 242 ustawy o finansach publicznych

W budżecie na 2024 r. zaplanowano ujemną różnicę pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi. Wynik budżetu bieżącego planuje się na poziomie -2 910 055,00 zł. Ujemny wynik budżetu bieżącego planuje się sfinansować środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5-8 ustawy o finansach publicznych. W związku z powyższym Gmina Buczkowice zachowuje relację określoną w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Tabela 7. Wynik budżetu bieżącego Gminy Buczkowice

Rok	Dochody bieżące [zł]	Wydatki bieżące [zł]	Wynik budżetu bieżącego [zł]	Wynik budżetu bieżącego, skorygowany o środki [zł]
2024	60 184 469,23	63 094 524,23	-2 910 055,00	3 221 895,00
2025	63 861 019,00	61 638 347,00	2 222 672,00	2 222 672,00
2026	65 737 611,00	62 438 362,00	3 299 249,00	3 299 249,00
2027	67 381 050,00	63 159 086,00	4 221 964,00	4 221 964,00
2028	69 267 720,00	64 734 084,00	4 533 636,00	4 533 636,00
2029	71 068 681,00	66 333 755,00	4 734 926,00	4 734 926,00
2030	72 845 398,00	67 967 847,00	4 877 551,00	4 877 551,00
2031	74 593 688,00	69 619 835,00	4 973 853,00	4 973 853,00
2032	76 309 342,00	71 310 269,00	4 999 073,00	4 999 073,00
2033	78 064 457,00	73 048 422,00	5 016 035,00	5 016 035,00
2034	79 859 940,00	74 833 584,00	5 026 356,00	5 026 356,00

Źródło: Opracowanie własne.

8. Relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych

Informację na temat kształtowania się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych w okresie prognozy Gminy Buczkowice przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 8. Kształtowanie się relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych

Rok	Obsługa zadłużenia (fakt. i plan. po wyłączeniach)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg planu po III kwartale)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o plan po 3 kwartale)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg przewidywanego wykonania)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o przewidywane wykonanie)
2024	2,25%	12,94%	TAK	14,07%	TAK
2025	2,09%	9,80%	TAK	10,93%	TAK
2026	2,13%	8,09%	TAK	9,23%	TAK
2027	2,19%	6,56%	TAK	7,70%	TAK
2028	2,07%	5,56%	TAK	6,69%	TAK
2029	1,96%	4,31%	TAK	5,44%	TAK
2030	1,73%	3,83%	TAK	4,97%	TAK
2031	1,58%	5,11%	TAK	5,11%	TAK
2032	1,11%	6,82%	TAK	6,82%	TAK
2033	1,02%	7,22%	TAK	7,22%	TAK
2034	0,78%	7,38%	TAK	7,38%	TAK

Źródło: Opracowanie własne.

Dane w tabeli powyżej wskazują, że w całym okresie prognozy Gmina Buczkowice spełnia relację, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Spełnienie dotyczy zarówno relacji obliczonej na podstawie planu na dzień 30.09.2023 r. jak i w oparciu o kolumnę „przewidywane wykonanie 2023”.

Podsumowanie

Wartości wykazane w pozostałych pozycjach WPF, w tym:

- finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy (kolumna od 9.1 do 9.4.1.1);
- informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych (kolumna od 10.1 do 10.11)

stanowią informacje uzupełniające względem pozycji opisanych powyżej. Zostały przedstawione w WPF zgodnie z obowiązującym stanem faktycznym, na podstawie zawartych umów i porozumień.